

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Høringssvar om endringer i drosjereguleringen

Pasientreiser HF viser til Samferdselsdepartementets høringsbrev av 1. oktober 2018 om Samferdselsdepartementets forslag til endringer i drosjereguleringen, herunder i lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy og forskrift 26. mars 2003 nr. 401 om yrkestransport med motorvogn og fartøy.

Pasientreiser HF er positive til endringer i drosjereguleringen. Vi har over tid observert at drosjemarkedet ikke fungerer optimalt og at konkurransen i drosjemarkedet er svakt. Antallsbegrensning av drosjeløyver og flere restriksjoner for å få drosjeløyve kan virke hindrende på konkurransen.

De siste årene har vi sett en stor og rask teknologisk utvikling. Pasientreiser HF er positive til at ny teknologi kan legge til rette for nye forretningsmodeller, som kan tilby drosjetjenester på nye og mer kostnadseffektive måter. Vi ser at brukerne også har forventninger om at ny teknologi kan bidra til et enda bedre drosjetilbud. Pasientreiser HF mener denne utviklingen har skapt et behov for å foreta en ny vurdering av om dagens drosjeregulering er tilpasset dagens samfunn.

I den følgende teksten kommenterer Pasientreiser HF hovedpunktene til lov- og forskriftsendringene:

Oppheve antallsreguleringen med tilhørende driveplikt, tildelingskriterier og krav om hovederverv for drosjeløyver

Pasientreiser HF mener at opphevelse av behovsprøvingen, som omtalt i høringsnotatet fra side 36, vil gi flere aktører tilgang, og føre til økt konkurranse slik at kapasiteten reguleres i henhold til etterspørsel.

Dagens behovsprøving fører til at løyvetallet ligger fast over lengre perioder. Tilpasning av tilbud gjennom administrative prosesser tar tid, og dette medfører at det i liten grad skjer tilpasninger i løyveantallet som tar hensyn til svingninger i etterspørselen.

Ved å fjerne behovsreguleringen kan man også utnytte ressurser bedre enn i dag ved at det blir lettere å utnytte transportkapasiteten på tvers av dagens løyver. Pasientreiser har transport av pasienter på tvers av regioner og løyveområder. Slike reiser blir i dag ikke samkjørt på grunn av dagens løyveordning.

Pasientreiser HF slutter seg til forslaget om å endre krav til hovederverv for drosjeløyve. Forslaget innebærer økt konkurranse i markedet, og dette anses som fordelaktig. Aktører som ikke tidligere har kunnet drive drosjevirkksomhet, kan med en slik endring ha dette som bigeskjeft i tillegg til annen næring.

Opphevelsen av antallsreguleringen og fjerning av krav til hovederverv vil kunne gi markedet muligheten til å tilby riktig kapasitet i henhold til reell etterspørsel. Pasientreiser HF mener dette er en positiv effekt som vil gi utslag både i byene og i distriktene. Gjennom avtaler med transportører vil Pasientreiser HF kunne stille krav til fagkompetanse, service og minstekrav til transportmidlene.

Gi fylkeskommunene adgang til å tildele eneretter for drosjetransport i kommuner med innbyggerantall og befolkningstetthet under en viss terskelverdi

Tildeling av enerett til drosjetransport i mindre kommuner kan føre til tap av de positive effektene det er vist til over. Samtidig kan tildeling av enerett sikre et tilfredsstillende drosjetilbud for pasientene.

Hvis forslaget om tildeling av eneretter, som omtalt i høringsnotatet fra side 39, besluttes, mener Pasientreiser HF det er viktig at tildeling av eneretter reguleres på en tydelig måte. Tildeling av enerett må vurderes etter behov og nødvendighet i hvert enkelt tilfelle. Det bør derfor utformes en beskrivelse av når bruk av enerett tillates.

Videreføre krav om drosjeløyve, men lempe på innholdet i løyvekravet ved å fjerne kravet om faglig kompetanse for løyvehavere og lempe på kravene til økonomi

Som omtalt i høringsnotatet, fra side 52, mener Pasientreiser HF det er viktig at faglig kompetanse sikres, slik at løyvehaver har grunnleggende kunnskap innenfor sitt virke, og driften ivaretas på en hensiktsmessig måte til det beste for pasienter, ansatte og offentlige myndigheter.

Pasientreiser kan stille krav til faglig kompetanse ved kontraktsinngåelse. Kontrakter inngås etter konkurransekunngjøring. I avtaler er det særlig viktig at det stilles krav til opplæring innen sikkerhet, (som for eksempel førstehjelpskurs) helse, vandel og servicearbeid.

Oppheve maksimalprisreguleringen

I forslaget foreslås det også å oppheve maksimalprisreguleringen, og at det i stedet bør være plikt til å gi forbrukerne forhåndspris i bestillingsmarkedet. Pasientreiser HF støtter forslaget, men ser et mulig behov for at maksimalprisreguleringen opprettholdes i en overgangsperiode inntil markedet er samstemt; har riktig tilbud og at etterspørsel følger behov.

De siste årene har det vært en betydelig teknologisk utvikling i persontransportmarkedet. Teknologiske nyvinninger har muliggjort nye forretningskonsepter, blant annet applikasjonsbaserte løsninger for bestilling og betaling av drosjetransport. Denne teknologiske utviklingen har i stor grad endret forbrukernes forventninger til hvordan drosjetransporten kan, og bør, være. Pasientreiser HF støtter tilrettelegging for applikasjonsbaserte løsninger.

Innføre ett drosjeløyve for all persontransport med kjøretøy med åtte sitteplasser i tillegg til fører

Pasientreiser HF gir sin tilslutning til forslaget, omtalt fra side 24, om å oppheve de særskilte løyvekategoriene selskapsvognløyve, løyve for transport for funksjonshemmede og utvidet drosjeløyve og å innføre ett drosjeløyve for all transport. En beslutning av dette forslaget vil føre til at alle kjøretøy, med ti eller flere seter, må ha turvognløyve.

Innføre 10-årige drosjeløyver – tidsbegrensede løyver

Forslaget om å innføre 10-årige drosjeløyver som omtalt fra side 66 støttes. I dag har nye aktører vanskeligheter med å komme inn på markedet, fordi allerede eksisterende løyvehavere får tildelt ledige løyver.

Flytte løyvemyndighet fra fylkeskommunene til Statens vegvesen sin løyveenhet i Lærdal

Pasientreiser HF stiller seg bak forslaget om å flytte løyvemyndigheten, som beskrevet fra side 60. En samling av løyvemyndigheten hos Statens vegvesen vil legge til rette for effektivisering av løyveforvaltningen, og vil gi mindre ressursbruk for offentlige myndigheter. En overføring av løyvemyndighet til en nasjonal enhet bidrar også til reduserte forskjeller når det gjelder praktisering av tildeling av løyver. Vilkårene for tildeling av løyver vil derfor være mer forutsigbar for løyvehaverne. Videre er det enklere for partene å ha én løyvemyndighet å forholde seg til.

Oppheve sentraltilknytningsplikten for drosjer og innføre en plikt til loggføring av alle drosjeturer

Reguleringsreduksjon av markedet vil føre til at tilknytningsplikten til drosjesentral oppheves, og at løyvehaverne står fritt til å organisere seg på andre måter. Løyvehaverne kan velge å kjøre for seg selv, være tilknyttet en sentral, eller annen formidlingsløsning, eller være organisert i selskaper. Etablerte sentraler kan også velge å være organisert som selskaper, og søke egne løyver og ansette sjåfører. Dette kan føre til økt konkurranse, noe Pasientreiser HF er positive til.

Forslaget om bortfall av tilknytningsplikten til drosjesentraler, som beskrevet i høringsnotat fra side 62, kan føre til at løyvehaverne vil stå fritt til å organisere seg på andre måter. Dette kan endre måten man inngår avtaler om pasienttransport. I dag inngår drosjesentralene avtaler om pasienttransport med helseforetakene, eller de regionale helseforetakene, og reglene om offentlig anskaffelser gjelder for området. Hvis tilknytningsplikten til drosjesentralene bortfaller, må helseforetakene, eller de regionale helseforetakene inngå avtaler med hver enkelt sjåfør. Dette vil være utfordrende grunnet reglene om offentlige anskaffelser, og kan også føre til administrative utfordringer i form av økende omfang på avtaler.

Når det gjelder innføring av plikt til loggføring av turer, tilslutter Pasientreiser HF seg forslaget, men vil legge til at systemene må sørge for sikker lagring og sletting av opplysninger, når perioden for lagring av opplysninger utgår.

Innføre fagkompetansekrav for fører av drosje.

Pasientreiser HF stiller seg bak forslaget, som omtales fra side 69, og vil bemerke at dette reguleres gjennom kontrakt i dag. Det stilles blant annet visse kompetansekrav innen sikkerhet.

Særlig med hensyn til transport av pasienter og brukere med nedsatt funksjonsevne, mener Pasientreiser HF det er behov for krav til fagkompetanse, for å kunne få kjøreseddel. Dette kan reguleres gjennom avtaler.

Innføre krav om at søker til kjøreseddel må ha hatt alminnelig førerkort i klasse B i minst to år før vedkommende kan tildeles kjøreseddel for drosje.

Pasientreiser HF stiller seg bak forslaget om at søker må ha hatt førerkort i klasse B i minst to år før det kan tildeles kjøreseddel, som beskrevet i høringsnotatet fra side 74. Det er videre viktig at kravene til helse, vandel og 20 års aldersgrense for utstedelse av kjøreseddel videreføres, da dette er sentrale krav av hensyn til pasientenes sikkerhet.

Pasientreiser HF støtter også innføring av andre krav til sjåfør, slik som kunnskapskrav og språkkrav.

Justere hjemmelen for fylkeskommunene til å kunne stille miljøkrav til drosjer, slik at miljøkrav må knyttes til kommunegrensene.

Pasientreiser HF slutter seg til forslaget om å videreføre bestemmelsen i yrkestransportloven § 9 (4) om at løyvemyndigheten (fylkeskommunen) kan stille miljøkrav til drosjer, som omtalt fra side 78 i høringsnotatet.

Som en følge av at departementet foreslår å oppheve inndelingen i løyvedistrikter (fylker), vil det ikke lenger være hensiktsmessig å måtte innføre miljøkrav i hele fylket. Etter dagens regelverk er det ikke mulig å stille miljøkrav i den enkelte kommunen fordi alle drosjeløyvehavere innenfor ett løyvedistrikt må likebehandles. Denne begrensningen vil falle bort ved en oppheving av løyvedistrikter. Når miljøkrav stilles i den enkelte kommune, vil disse kunne målrettes til de kommunene der det er mest forurensning. Det vil, etter Pasientreiser HF sitt syn, være mer hensiktsmessig at miljøkrav kan stilles innenfor den enkelte kommune, istedenfor at samme miljøkrav stilles i et helt fylke.

Med vennlig hilsen
Pasientreiser HF

Hilde Holt
Fagdirektør

